This has been done. I take it for granted that I have the consent of the Speaker to raise the issue.

† MADAM SPEAKER —It is only the memebers presumption. Is there any consent ?

†Sri D. DEVARAJ URS.—The hon. member can explain his stand provided the hon. Speaker wants the member to explain before the question of admissibility or otherwise has to be decided by the Speaker. As I understand the Speaker just now said that she is looking into the question, whether it is to be admitted or not. Sometimes there were occasions when the Speaker used to ask a member under what provisions of law or reasonings a privilege motion sould be admitted before taking a decision. I understand the Chair has not asked the memcber to explain the position. Such being the situation, I cannot really understand why the hon. member is taking so much time of the House unnecessarily, I must say, by explaining the entire subject matter on which he wants to bring the privilege motion. The Speaker will kindly put an end to all this and proceed with the business of the House,

MADAM SPEAKER.—Yes, I have said that I will look into this—whether it is to be admitted or not.

Next introduction of Bill.

Mysore State Civil Services (Regulation of Promotion Pay and Pension) Bill 1973–Introduction

Sri D. DEVARAJ URS.—Madam, I beg to introduce the Mysore State Civil Services (Regulation of Promotion, Pay and Pension) Bill, 1973.

MADAM SPEAKER.—The Mysore State Civil Services (Regulation of Promotion, Pay and Pension) Bill, 1973 is introduced.*

Expunction of words used on 14-3-73 by Sri H. D. Devegowda and Chief Minister.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ನನ್ನ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಮೊನ ನೊಂದೇ ಕೊಂದು ಕೇವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದರು. ನಾನು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೇಳಿದೆನೋ ಏನೋ ಎಂದು ತಿಳಿದ್ದಿದ್ದೆ. ಹಾಗೇನಾವರೂ

* The Bill is introduced as annexes to this volume.

(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು)

ತಪ್ಪು ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ರಿಕಾರ್ಡ್ ತರಿಸಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಹಾಗೇನಾದರೂ ನಾನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತಮ್ಮಗಳ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿ ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ತಪ್ಪು ಮಾಡಿರುವವರು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಅದನ್ನು ಕೆಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಹಾಗೆ ತಪ್ಪು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ರಿಕಾರ್ಡನ್ನು ತರಿಸಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆಂದು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ರಿಕಾರ್ಡನ್ನು ಕೂಡ ತರಿಸಿ ನೋಡಿದ್ದರ ಮೇಲೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಇದೆ.

''ಶ್ರೀ ದೇವರ್ಸರಾಜ ಅರಸಿನವರ ಮೇಲೆ ಗುಂಡನ್ನು ಹೊಡೆಯಲೂ ಬರಬಹುದು ಇಲ್ಲವೇ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರ ಮೇಲೆ ಚಪ್ಪಲಿ ಎಸೆಯಲೂ ಬರಬಹುದು.....'

ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿಯವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು 'ಜೋಡು' ಎನ್ನುವ ಪದ ಬಳಸಿದುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ನಾನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆ.

''ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಪವಿತ್ರವಾಗಿದ್ದರೆ, ಆಪ್ಯಾಯಮಾನವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಹಾಗೆಯೇ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ, ಬಿಡಿ. ನಿಮಗೇನು ಕಷ್ಟ?'

ಆಗ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ನಾನು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಅವರು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಅವರು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಎತ್ತಿದರು. ನಾನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ನೋಯುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರು ತಪ್ಪು ಭಾವನೆಯಿಂದ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ನಡವಳಿಕೆಯಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದು ಉಚಿತವೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪಾಗಿ ಕೇಳಿ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ನೊಂದಿದ್ದರೆ, ನಾನು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನೋಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದರೋ ಅದನ್ನು ರೆಕಾರ್ಡ್ ನಿಂದ ತೆಗೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಕರಣ ನಡೆದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಂಜುನಾಥ್ ಅವರು ಸಹ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತನಾಡಿ ನಾನು ತಲೆಗೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಮಂತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇನೆ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಮರ್ಯಾದೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಏನೆಂದರೆ ನಾನು ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಕಡೆಯೂ ಇಲ್ಲ, ರೂಲಿಂಗ್ ಪಾರ್ಟಿಯ ಕಡೆಯೂ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಯಾರ ಮನಸನ್ನೇ ಆಗಲಿ ನೋಯಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ನೆನ್ನೆ ನಡೆದ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಮನಸ್ಸು ನೊಂದಿದ್ದರೆ, ಅವರು ಮನಸ್ಸನ್ನು ನೋಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನೆನ್ನೆದಿವಸ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ನೋಯುವ ಪ್ರಸಂಗವೇನೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಗೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರನ್ನು ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿಧಾನಸಭೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಜನರು ನುಗ್ಗಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ತಲೆ ಒಡೆದು ರಕ್ತ ಬಿದ್ದ ಪ್ರಸಂಗ ನಡೆದಿದೆ. ಆ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಆಪ್ಯಾಯಮಾನವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಹಾಗೆಯೇ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದು ನನಗೆ ಆಪ್ಯಾಯಮಾನವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರನ್ನು ಒಳಗೆ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಾಗ, ನಾನು ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಶಿಸ್ತನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸಹಕಾರವೂ ಇದೆ, ಆದರೆ ಈ ಸಭೆಗೆ ಬರುವ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಅಂದು ಪೇಪರ್‌ಗಳನ್ನು ಎಸೆದಂತೆ ಚಪ್ಪಲಿಗಳನ್ನು ಎಸೆಯಬಹುದು, ಆಯುಧ ತಂದು ಹೊಡೆಯಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಆ ಒಂದು ಕಾನ್‌ಟೆಕ್ಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ ಹೊರತು, ಆ ಪದ ನನಗೆ ಆಪ್ಯಾಯಮಾನವಾಗಿದೆ ಎಂದುಕೊಂಡು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ತಾವು ನನಗೆ ಆಪ್ಯಾಯಮಾನವಾಗಿದ್ದರೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು

ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಇಂದು ಬೇರೆ ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಚಪ್ಪಲಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಶಾಸಕರುಗಳೇ ಹೊಡೆದಾಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೈನೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆ ಒಂದು ಘಟನೆ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ಬರುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈ ಸಭೆಗೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರನ್ನು ಬಿಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಆ ಮಾತು ಬಂತು. ನನಗೆ ಆ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಪ್ಯಾಯಮಾನ ಏನಿದೆ ? ಆದರೂ ತಾವು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದಾಗ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವಾಯಿತು. ನನಗೆ ಆಪ್ಯಾಯಮಾನವಾಗಿದ್ದರೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದರೆ in what way I am so interested to use such a word ? I quoted instances. That is way the Chief Minister also said the matter be dropped. ನನಗೇನೂ ಆ ಪದ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆದನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ರೆಕಾರ್ಡ್ ನೋಡಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಪೂರ್ತಾ ಓದಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನೆನ್ನೆದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದ್ದು ಆ ರೀತಿಯ ಘಟನೆಗಳು ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಗಿನ ಸಂದರ್ಭ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿಸಿ ಆದಾಗ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರು. ತಾವು ಸಹ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರಿಗೆ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದಿರಿ ಎಂದು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಗೌರವದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾಗಲೀ. ನಿಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗ್ ಬಗೆಯಾಗಲೀ ನಾವು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಆಪಾದನೆ ಇದ್ದಿದ್ದು ನಿಮ್ಮ ಮಾರ್ಷರ್ ಮೇಲೆ, ಅವರು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾವು ನೆನ್ನೆ ಹೇಳಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ತಾವು ಸರಿಪಡಿಸಿದ್ದೀರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ನಾನು ನೆನ್ನೆ ದಿವಸ ನನಗೂ ತಲೆ ಇದೆ ಎಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದಾಗ ಅವರು ತಲೆಯೂ ಇರಬಹುದು, ಬಾಲವೂ ಇರಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಇಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಬಾಲ ಯಾರುಯಾರಿಗೆ ಇದೆ, ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು— ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಮಾನ್ಯ ಶಿವಣ್ಣನವರು ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಭಾಕರ ಅವರು ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ಏನು ಅರ್ಥ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ನೋಡಬಹುದು. ಅವರು ಯಾವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆ ಮಾತನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವವರು ಮತ್ತು ಉನ್ನತಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವವರು ಹೇಳಬಹುದೇ ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಅವರ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಗೌರವವೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಕರಣ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ನಾವೂ ಸಹ ಅವರಿಗೆ ಗೌರವ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಯಾವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಆದನ್ನು ಹೇಳಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಆದನ್ನ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಒಂದು ಹೆಸರು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಮಾನವನಿಗೂ ಬಾಲ ಇದೆ, ಮಾನವ ಕಪಿಕುಲ ಸಂಜಾತ, ಮಾನವ ವಂಶಕ್ಕೆ ಕಪಿಯೇ ಮೂಲ, ಈಗಲೂ ಪ್ರತಿ ನರನಿಗೂ ಚರ್ಮದೊಳಗೆ ಒಂದೂಕಾಲು ಅಂಗುಲ ಬಾಲವಿದೆ ಎಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರಿಗೂ ಇದೆ. ಅದು ಅವರಿಗೆ ಗೋಚರವಿಲ್ಲದೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಚರ್ಮದೊಳಗೂ ಬಾಲವಿದೆ. ಮತ್ತು ನಿನಗೆ ತಲೆ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುವುದರ ಅರ್ಥ ಬುದ್ಧಿ ಇದೆಯೇ ಎಂದು. ಮನುಷ್ಯ ಕೂಡ ವಾರುತಿಯಂತೆ ಜೇಷ್ಠಾ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್)

ಆಗಿದ್ದಾನೆ. ಮಾರುತಿಗೆ ಬಾಲವಿದೆ. ಯಾರಾದರು ಚೇಷ್ಟೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರನ್ನು ಮಾರುತಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡುವುದು ಸ್ವಭಾವ. ಮಾನ್ಯ ಪಾಟಾಳ್‌ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತರು. ಅವರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಚೇಷ್ಟೆ ಏತಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್‌ನಾಗರಾಜ್.—ಇದು ಅತಿರೇಕದ ಮಾತು. ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದವರು ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಅರಳುಮರಳು ಇರಬಹುದು. ಅವರು ಹೇಳಿದಂಥ ಮಾತನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಭಾಕರ ಅವರು ಆರೋಗ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಾಟಾಳ್‌ನಾಗರಾಜ್ ಅವರ ಮೇಲೆ ನೇರವಾದ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದರು. ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡಿ ಚೇಷ್ಟಾಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂದು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಾಯಿಂದ ಆ ರೀತಿಯ ಪದ ಪ್ರಯೋಗವಾದರೂ ಸಹ ಅದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದರೂ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಯಾರೇ ಸದಸ್ಯರಾಗಲೀ, ಬೇರೆ ಸದಸ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ನೋವಾಗುವಂತಹ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ನನಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾವೂ ಸಹ ಸಾಮಾನ್ಯರೇ. ಆದಕಾರಣ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ರೀತಿಯ ಪದ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿರುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲವೆಂಬುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಅವನ್ನು ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕುದು ಕ್ಷೇಮ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀವಾಸನ್ ಪ್ರಭಾಕರ್ ಅವರು ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರ ಬಗ್ಗೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ. ಅವಿವೇಕದ ಕಾಲ ಧಿಂದಲೂ ಸಮಾಜದ ಬದಲಾವಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಗಿನಿಂದ. ಅವರು ಹೇಳಿದ ವಿಷಯ ಗಂಭೀರವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ನಿನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಇವೊತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಅದನ್ನು ತರಿಸಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಯಾವ ಕಾಂಟೆಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಅವರ ಮೇಲೆ ತಪ್ಪು ಹೊರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬಂದಿದೆ. ಆದ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಾರಿಗೇ ಆಗಲಿ ಅಗೌರವ ತೋರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಉದ್ದೇಶ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಯಾವ ಕಾಂಟೆಕ್ಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಪ್ರಭಾಕರ್ ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂಕಟವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ನಿಶ್ಚಿತವೋ, ಸ್ಥಿಮಿತವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಈಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಅಮಲು ಬದಲಾದರೆ ತಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವ ಇದೆ. ಈಗ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುವ ಅಮಲಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ನಾವು ಸಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಗುತ್ತಾ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಪ್ರಭಾಕರ್ ಅವರು ಭಂಗನೆ ಮಂಗನಂತೆ ನೆಗೆಯುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ನಿಶ್ಚಿತವಿಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉಳಿಯುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಥವಾ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಯೋ ಹೇಗೆ? ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬನವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಹಾಕಿ ಅವರ ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ಸುದ್ದಿ ಬಂದಿದೆ. ಅದ್ದ

ರಿಂದ ಅವರು ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಇರುತ್ತದೆಯೇ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಈಗ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದರ ಮೇಲೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದವರೇ ಮಂಗನಹಾಗೆ ಆಡುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೇನು ಮಾಡುವುದು. ಇದು ಚರ್ಚೆ. ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಕ್ರೀಡಾ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ತಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾನು ಅನ್‌ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ರಿ ಆದದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ತಗೆದು ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರಿಗೋ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರಿ ಲಾಭಪಡೆದು ಕೊಂಡಿರಿ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದೆಲ್ಲಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಹೀಗೆ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೇ ಅದು ನಮಗೆ ಅಗೌರವ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಯಾವುದು ಅನ್‌ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಯಾವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಇದೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಲೆಬಾಗುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಮತ್ತು ಅನ್‌ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಯಾವ ಕಾಂಟೆಕ್ಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಆ ಅರ್ಥ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನಿಂದ ಈ ಕಡೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಆ ಮಾತು ಅವರ ಬಾಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದು ಅವರು ಆ ಮಾತನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿನ್ನೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ಪದ ಪ್ರಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಯಾವ ಕಾಂಟೆಕ್ಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬದನ್ನು ನೋಡಿ ನಾನು ನಿರ್ಣಯ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳುದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪ್ರಭಾಕರ್ ಅವರೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯನವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಪದಗಳು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯ ನಡವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಪದ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುವುದು ಉಚಿತ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಆಡ್ಜೆಕ್ಷನ್ ಇಲ್ಲ. ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ. ಆ ಎರಡು ಪದಗಳನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಜ್ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಅದನ್ನು ತರಿಸಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ನಾನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರವಾದ ಗೌರವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯ. ತಲೆಗೆಲ್ಲಾ ಹಿಂದೇ ಮಂತ್ರ ಎಂದು ಮಂಜುನಾಥ್ ಹೇಳಿದರು ಎಂದು ತಾವು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರಿ. ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಅಂತಹ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ನಾನೇ ನಾದರೂ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ನಾನು ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ.

Converting of a Notice under Rule 312 as a Call Attention Notice

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ 312ನೇ ರೂಲ್ ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ಒಂದು ನೋಟೀಸನ್ನು ತಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮಿಂದ ನನಗೆ ಉತ್ತರ ಬಂದಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಅದನ್ನು ಕಾರ್‌ಅಟೆನ್‌ಷನ್ ನೋಟಿಸ್ ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

(Sri Kagodu Thimmpa Stood Up)

3-30 P.M.

Sri S. BANGARAPPA.— You have converted my notice under Rule 312 into a call attention notice.